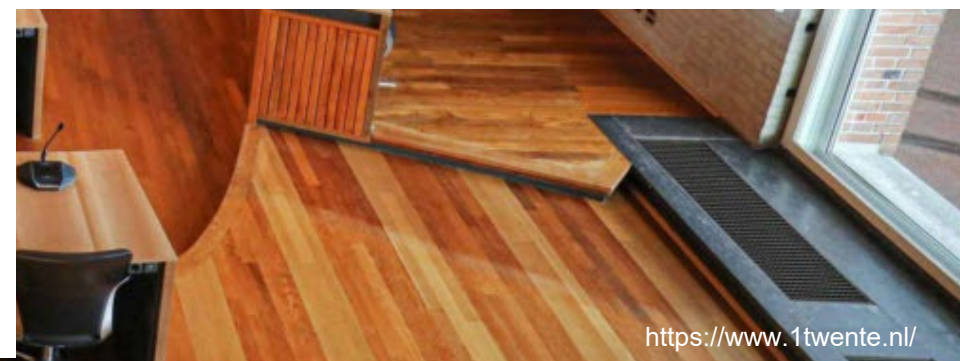
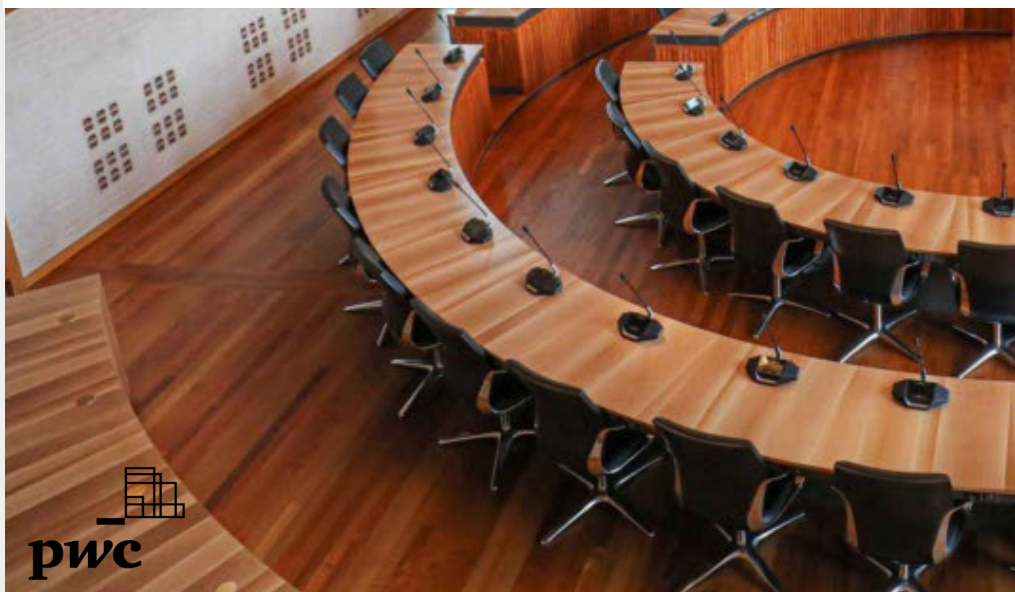

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Accountantsverslag 2024

Gemeente Hengelo

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
12 juni 2025

 Aanbiedingsbrief Onze kernboodschappen Onze conclusies Uitkomsten controle 2024 Jaarverslag Speerpunten Vooruitblik Onze samenwerking Bijlagen

Aanbiedingsbrief

Gemeente Hengelo

T.a.v. de raad en het college van burgemeester en wethouders

Postbus 18

7599 AA Hengelo

12 juni 2025

Geachte leden van de raad en het college,

Hierbij bieden wij u ons accountantsverslag aan dat wij hebben opgesteld in het kader van onze opdracht om de jaarrekening 2024 inclusief de rechtmatigheidsverantwoording (de 'jaarrekening') van gemeente Hengelo te controleren. We hebben de controle uitgevoerd in overeenstemming met ons controleplan van 13 december 2024 en daarbij rekening gehouden met de aanpassingen in de kadernota rechtmatigheid en de bijbehorende itcit Alert van de NBA.

Ons accountantsverslag gaat in op de belangrijkste bevindingen uit onze controle van uw jaarrekening en is besproken met uw ambtelijke organisatie op 12 mei en met de directie c.q. afvaardiging van het college op 16 mei.

Wij hebben de inhoud van dit verslag besproken tijdens de vergadering van de werkgroep accountancy op 5 juni a.s. en besproken in de politieke markt van 10 juni a.s. Heeft u in de tussentijd nog vragen, neemt u dan gerust contact met ons op.

Wij bedanken u en uw medewerkers voor de medewerking tijdens onze controle.

Hoogachtend,
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door:
S.J. Dul MSc RA

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Leonard Springerlaan 35, 9727 KB Groningen, Postbus 8060, 9702 KB Groningen

T: 088 792 00 50, F: 088 792 94 24, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop) voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Onze kernboodschappen

In dit hoofdstuk hebben we onze kernboodschappen samengevat.

01

<https://hengelo.nu/>

 Aanbiedingsbrief Onze kernboodschappen Onze conclusies Uitkomsten controle 2024 Jaarverslag Speerpunten Vooruitblik Onze samenwerking Bijlagen

Dit verslag is opgesteld uitsluitend voor gebruik door de raad en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hengelo. Op dit verslag kan niet door derden worden gesteund aangezien derden niet op de hoogte zijn van het doel van de werkzaamheden en de resultaten onjuist kunnen interpreteren. Wij aanvaarden geen aansprakelijkheid, zorgplicht en/of verantwoordelijkheid jegens andere partijen dan de gemeente Hengelo.

Onze kernboodschappen (1/2)

Een goedkeurende controleverklaring

Wij hebben onze accountantscontrole van de jaarrekening 2024 van gemeente Hengelo afgerond. Wij verstrekken een goedkeurende controleverklaring op het aspect getrouwheid. Daarnaast hebben wij ook een goedkeurend oordeel over de rechtmatigheid van de specifieke uitkeringen verstrekt. Dit alles onder voorbehoud dat de jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door de raad. Verder geldt dat we geen indicaties van [fraude en/of niet-naleving](#) van wet- en regelgeving hebben.

Observaties omtrent de rechtmatigheidsverantwoording

Het college heeft een verantwoording over [rechtmatigheid](#) opgesteld in de jaarrekening en nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering. Het college verantwoordt rechtmatig te hebben gehandeld. De geconstateerde afwijkingen bedragen €3,1 miljoen en zijn daarmee lager dan de gestelde verantwoordingsgrens van €14 miljoen. De onrechtmatigheden zijn, na aanpassing, adequaat toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering. De afwijkingen worden met name veroorzaakt door:

- Inkopen die ten onrechte niet (tijdig) Europees zijn aanbesteed met een onrechtmatigheid van €0,9 miljoen;
- Overschrijdingen van de vastgestelde programma's van €1,8 miljoen, waarvan €1,6 miljoen acceptabel is en €0,2 miljoen niet-acceptabel.
- Inkopen welke ten onrechte als subsidie zijn verstrekt ter waarde van €0,4 miljoen.

In de grondexploitaties is sprake van een aantal wijzigingen, ook hebben wij de parameters beoordeeld

In 2024 is sprake van een negatief resultaat van €4,2 miljoen op uw [grondexploitaties](#). Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de gedeeltelijke afsluiting van Dalmeden (vanuit verstevigen van de sturing op het project).

Financieel gezien heeft dit impact op de verwerking in de jaarrekening van 2024, maar de resultaten over de gehele projectperiode van Dalmeden blijven in lijn met voorgaand jaar. In 2024 zijn daarnaast drie nieuwe grondexploitaties geopend. Wij kunnen instemmen met de verwerking daarvan in de jaarrekening.

Ten aanzien van de [parameters](#) concluderen wij dat deze over het algemeen evenwichtig zijn ingeschat en vallen binnen de bandbreedtes die wij definiëren. Er is hierbij een tweetal uitzonderingen, namelijk de kostenstijging GWW die aan de optimistische kant is en de opbrengstenstijging voor woningbouw die aan de voorzichtige kant is.

Onzekerheden binnen het sociaal domein zijn fors en verdienen uw aandacht

In het [sociaal domein](#) bedragen de totale onzekerheden €5,5 miljoen. Dit bestaat uit de productieverantwoordingen van zorgleveranciers die nog niet zijn ontvangen (€4,9 miljoen) en de onzekerheid die voortvloeit uit de pgb's (€0,6 miljoen). In het kader van de wijzigingen in de [materialiteit](#) vanaf 2025 is het van belang dat hier actie op wordt ondernomen.

Financiële positie is toereikend, maar vereist wel uw aandacht in de komende jaren

In 2024 is een positief resultaat bepaald €1,7 miljoen euro. De [financiële kengetallen](#) zijn over het algemeen verbeterd ten opzichte van voorgaand jaar, maar financiële tekorten gaan conform de beleidsbegroting 2025-2028 wel ontstaan vanaf boekjaar 2026. Er wordt hierbij nog gekeken naar de financiële gevolgen van de landelijke Voorjaarsnota (met te ontvangen extra incidentele middelen). Ook zijn er binnen de gemeente Hengelo ambities en investeringsopgaven die eraan komen, waarbij een juiste prioritering van belang is in het kader van de in de toekomst beschikbare middelen en capaciteit.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen**
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Dit verslag is opgesteld uitsluitend voor gebruik door de raad en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hengelo. Op dit verslag kan niet door derden worden gesteund aangezien derden niet op de hoogte zijn van het doel van de werkzaamheden en de resultaten onjuist kunnen interpreteren. Wij aanvaarden geen aansprakelijkheid, zorgplicht en/of verantwoordelijkheid jegens andere partijen dan de gemeente Hengelo.

Onze kernboodschappen (2/2)

Onrechtmatigheden als gevolg van de naleving van Europese aanbestedingsrichtlijnen zijn afgenomen

In de rechtmatigheidsverantwoording zijn de fouten als gevolg van het niet-naleven van [Europese aanbestedingsrichtlijnen](#) gedaald naar €0,9 miljoen (in 2023: €6,8 miljoen). Ook de afwijkingen ten opzichte van het eigen inkoopbeleid zijn afgenomen (in 2024: €0,2 miljoen en in 2023: €0,9 miljoen). In verhouding met andere gemeenten zien wij bij de gemeente Hengelo dat onrechtmatigheden relatief laag zijn. Hiermee kan geconcludeerd worden dat binnen de gemeente Hengelo de aanbestedingen in de basis op orde zijn.

De kwaliteit van uw jaarverslag is voldoende, maar kan op bepaalde vlakken verbeterd worden

De jaarrekening en [het jaarverslag](#) zijn met elkaar verenigbaar en voldoen aan het BBV. De informatiewaarde van het jaarverslag is voldoende en goed leesbaar. De verplichte informatie wordt in de paragrafen opgenomen en hierin wordt voldoende informatie geboden. Wel zien wij ten aanzien van de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing verbeterpunten om concreter te reflecteren op de bestaande risico's en deze te kwantificeren. De toelichtingen omtrent het fraudepreventieprogramma zijn daarnaast op dit moment generiek van aard en kunnen specifiek gemaakt worden.

Belangrijke aandachtspunten voor komend jaar

Als vooruitblik reflecteren wij op een specifiek aantal aandachtspunten die relevant zijn voor de gemeente inzake [cloudgebruik](#) en de wet DBA (Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties). Er zijn daarnaast wijzigingen doorgevoerd in de materialiteit die per 1 januari 2025 ingaan. De maximale materialiteit is gewijzigd naar 2% van de totale lasten exclusief de toevoegingen aan de reserves en zal betrekking hebben op afwijkingen en onzekerheden samen.

De gemeente Hengelo hanteert voor de rechtmatigheidsverantwoording nu een percentage van 3%. De aanpassing in de materialiteit gaat van toepassing zijn op de jaarrekeningcontrole van 2025 en zal ook impact hebben op de verantwoordingsgrens die de gemeente hanteert voor de totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording.

Terugkoppeling op de door u benoemde specifieke thema's

Tijdens de vergadering van de werkgroep accountancy van 26 november 2024 hebt u ons de volgende [speerpunten](#) meegegeven. Hier reflecteren wij op als onderdeel van dit accountantsverslag.

Wij ervaren een open en plezierige samenwerking, er is zichtbaar gewerkt aan de aandachtspunten vanuit de evaluatie op het jaarrekeningproces van 2023

Wij hebben een constructieve [samenwerking](#) ervaren en de communicatie is open en duidelijk. Binnen de organisatie is een aantal vaste aanspreekpunten betrokken die onze vragen in de organisatie uitzetten. Gezamenlijk monitoren we wekelijks actief de voortgang van de controle. Ook zien we dat op onderdelen het proces is verbeterd, zoals bij de scoping van de baten & lasten, de verstrekte subsidies, SiSa en de jaarrekening zelf. Het is positief dat de organisatie ons actief betreft bij complexe dossiers zoals de gedeeltelijke afsluiting van Dalmeden, uitbreiding kapitaal Twence Holding B.V. en KMS.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies**
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Onze conclusies

In dit hoofdstuk wordt uitleg gegeven over ons oordeel bij de jaarrekening. Hierin lichten we de geconstateerde fouten en onzekerheden voor de getrouwheid van de verantwoording over de financiële positie en over rechtmatigheid toe.

02

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies**
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Onze conclusies

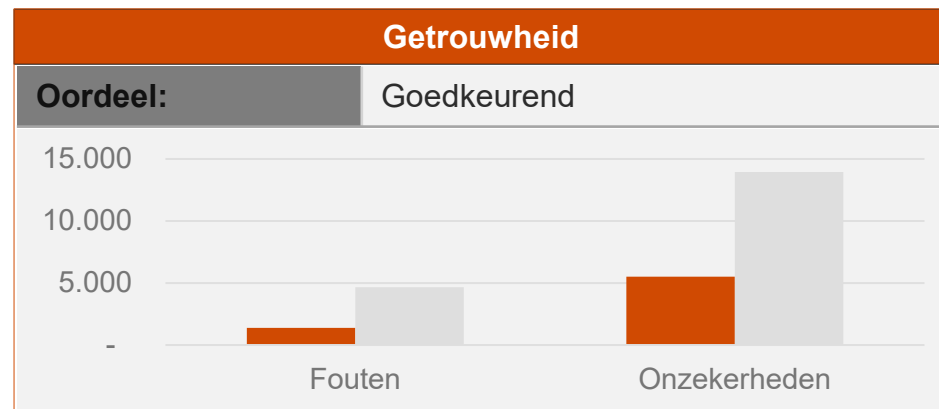
Ons oordeel bij uw jaarstukken 2024 is goedkeurend

Uw jaarrekening geeft een getrouw beeld

Wij hebben onze accountantscontrole van de jaarrekening 2024 van de gemeente Hengelo afgerond. Wij verstrekken een goedkeurende controleverklaring inzake de getrouwheid van de jaarrekening, waarin ook de rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen, onder het voorbehoud dat de jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door de raad. Wij hebben geen controlebevindingen in de WNT-verantwoording 2024.

Rechtmatigheid specifieke uitkeringen

Wij hebben in onze controleverklaring ook een goedkeurend oordeel verstrekt over de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de [specifieke uitkeringen](#).

■ = absoluut bedrag ongecorrigeerde fouten of onzekerheden x €1.000

■ = door u vastgestelde goedkeuringstolerantie x €1.000

Fouten en onzekerheden geconstateerd in relatie tot getrouwheid

In totaliteit hebben we zeven controlebevindingen geconstateerd, waarvan vijf fouten betreffen en twee onzekerheden in relatie tot de getrouwheid. Vier van de vijf fouten zijn gecorrigeerd in de jaarrekening. Onzekerheden worden in de basis niet gecorrigeerd. De overzichten inzake fouten en onzekerheden worden [hier](#) getoond.

Geen wijzigingen van het controleplan

Ten opzichte van ons controleplan hebben wij geen nieuwe risico's geïdentificeerd.

Overige informatie in uw jaarverslag is consistent met uw jaarrekening

Als accountants zijn wij ervoor verantwoordelijk dat wij in onze controleverklaring verslag uitbrengen over de overige informatie die in het jaarverslag is opgenomen. De overige informatie omvat uw jaarverslag, programmaverslag, de paragrafen en de bijlagen. Wij hebben geen materiële inconsistenties, materiële onjuistheden en/of omissies opgemerkt in de informatie die op grond van het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) moet worden verstrekt.

Geen aanwijzingen of signalen van fraude of niet-naleving van wet- en regelgeving geïdentificeerd

Tijdens de controle van de jaarrekening 2024 zijn er geen aanwijzingen van fraude of niet-naleving van wet- en regelgeving onder onze aandacht gekomen.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies**
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

i

Overzicht van gecorrigeerde fouten inzake getrouwheid

×

De volgende geconstateerde afwijkingen betreffen de gecorrigeerde fouten in relatie tot getrouwheid, boven de gestelde rapporteringstolerantie van €232.000. Voor balansreclassificaties wordt onze uitvoeringsmaterialiteit gehanteerd, die €1,8 miljoen euro bedraagt. Wij hebben geen bevindingen in relatie tot de rechtmatigheid van de specifieke uitkeringen. Daarnaast zijn in de toelichtingen van de jaarrekening aanpassingen doorgevoerd.

#	Beschrijving	Jaarrekeningpost	Fouten	Onzekerheden
1	Het resultaat van voorgaand boekjaar is ten onrechte meegenomen aan de dotaties en onttrekkingen reserves in de staat van baten & lasten.	Eigen vermogen (mutaties reserves)	€7.270.000	-
2	In de tekstuele toelichting ten aanzien van rente zijn de externe rentebaten over financiering te laag gepresenteerd wat heeft geleid tot een toelichtingscorrectie van €900.000.	Rentebaten	-	-
3	Tekstuele toelichting omtrent de rechtmatigheidsverantwoording zijn niet conform kadernota rechtmatigheid 2024. De hoogte van de begrotingsonrechtmatigheden is onjuist berekend door de organisatie.	Rechtmatigheidsverantwoording	€5.638.000	-
4	Correctie inzake de verdeling van kosten op basis van uit te geven m2 voor de splitsing Dalmeden. Voor Dalmeden 2.0 is er 106.000 m2 i.p.v. 113.000 m2 uit te geven. Dit leidt tot een verhoging van kosten voor het afgesloten deel en daarmee een resultaatimpact van € 1 miljoen negatief.	Voorraad / reserve grondexploitatie	€965.000	
Totaal			€13.873.000	

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies**
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Overzicht van ongecorrigeerde fouten en onzekerheden inzake getrouwheid

De volgende geconstateerde afwijkingen betreffen de ongecorrigeerde fouten en onzekerheden in relatie tot getrouwheid, boven de gestelde rapporteringstolerantie van €232.000. Het college heeft geconcludeerd dat het kwalitatieve en kwantitatieve effect niet materieel is. Wij zijn het eens met deze beoordeling van het college.

#	Beschrijving	Jaarrekeningpost	Fouten	Onzekerheden
1	Uit de controle blijkt dat niet alle zorgaanbieders een productieverantwoording hebben aangeleverd, waardoor de prestatielevering niet kan worden vastgesteld.	Jeugd/Wmo - ZIN	-	€4.901.000
2	De prestatielevering ten aanzien van pgb is niet vastgesteld.	Jeugd/Wmo - Pgb	€28.000	€599.000
3	De classificatie van niet-acceptabele (juiste bedrag moet zijn €1.511.000) en acceptabele (juiste bedrag moet zijn €1.585.000) onrechtmatigheden is onjuist weergegeven in de rechtmatigheidsverantwoording. Het totaalbedrag aan onrechtmatigheden wijzigt hierdoor niet.	Rechtmatigheids-verantwoording	€1.345.000	-
Totaal			€1.373.000	€5.500.000

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024**

Ruimtelijk domein

Sociaal domein

Schattingen

Rechtmatigheid

Update interne beheersing

Fraude

- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Uitkomsten controle 2024

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste uitkomsten van de controle voor het ruimtelijk domein, het sociaal domein en de overige onderwerpen.

03

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024

Ruimtelijk domein

Sociaal domein

Schattingen

Rechtmatigheid

Update interne beheersing

Fraude

Jaarverslag

Speerpunten

Vooruitblik

Onze samenwerking

Bijlagen

Ruimtelijk domein (1/2)

Over 2024 een negatief resultaat van € 4,2 miljoen en een verhoogd risicoprofiel door nieuwe grondexploitaties

Negatief resultaat in combinatie met een verhoogd risicoprofiel in 2024

Door een negatief resultaat van € 4,2 miljoen is de reserve grondexploitaties per 31 december 2024 gedaald naar € 17,3 miljoen (2023: € 21,5 miljoen). De (deel)afsluiting van Dalmeden droeg hieraan bij met een impact van min € 5,2 miljoen. Dit verlies ontstaat voornamelijk door het verschil tussen de verplichte methode van tussentijdse winstneming en de actuele winstberekening van het afgesloten deel van Dalmeden. Het geraamde risicoprofiel is gestegen ten opzichte van vorig jaar van € 4,9 naar € 8,3 miljoen. Deze toename is het resultaat van drie nieuwe grondexploitaties die in 2024 zijn gestart, namelijk de Beekstraat en omgeving, Campus Driene en de woonwagenlocaties, plus een nieuw risico verbonden aan de [disconteringsvoet](#). Wij hebben de waardering van de nieuwe grondexploitaties (inclusief Dalmeden 2.0) alsmede de (deel)afsluiting van Dalmeden 1.0 beoordeeld. Wij concluderen dat de financiële verwerking juist is.

Splitsing Dalmeden leidt tot minder complexe waardering

Om de beheersbaarheid van de langlopende grondexploitatie Dalmeden te verbeteren is in 2024 besloten om de grondexploitatie te splitsen. Het afgeronde deel (Dalmeden 1.0) is afgesloten en het nog te realiseren deel (Dalmeden 2.0) is als 'nieuwe' grondexploitatie verwerkt in de jaarrekening. Het college heeft hiermee ingestemd en derhalve is het verwerkt in de jaarrekening 2024. De splitsing zal in 2025 nog formeel worden bekrachtigd door de raad. Aangezien geen sprake is van een inhoudelijke wijziging van het project en dit de beheersbaarheid ten goede komt (wat ook een eis is in het BBV) kunnen wij instemmen met de huidige verwerking in de jaarrekening 2024.

Wij hebben de uitgangspunten voor de splitsing en de financiële verwerking van Dalmeden 2.0 gecontroleerd. Hier is een [correctie](#) uit voortgekomen met een negatieve resultaatsimpact van € 1 miljoen voor boekjaar 2024.

Onzekerheden rondom stikstof vereist aandacht

De landelijke uitspraken van de Raad van State op 18 december 2024 hebben gevolgen voor de grondexploitaties van gemeente Hengelo. Waar voorheen enkel een natuurvergunning van de provincie nodig was voor extern salderen, gaat dit ook gelden voor intern salderen. Uit een voortoets van elk project moet blijken of er sprake is van stikstofdepositie. Dit geldt met terugwerkende kracht voor projecten die gestart zijn vanaf 1 januari 2020. Momenteel zijn de beleidsregels voor intern salderen niet vastgesteld door de provincie en daardoor is het nog onduidelijk hoeveel stikstofruimte beschikbaar is. Ook is er sprake van een opschorting voor vergunningverlening voor intern salderen. Dit leidt tot mogelijke vertraging voor projecten waarvoor nog geen vergunning is verleend. Dit kan daarmee gevolgen hebben voor de waardering van grondexploitaties.

Voor de gemeente Hengelo heeft dit voornamelijk impact op toekomstige investeringsprojecten en grondexploitaties zoals KMS en Lange Wemen. Voor bestaande grondexploitaties is de inschatting dat dit beperkt gevolgen heeft. Voor de meeste projecten is reeds een vergunning verleend. Gemeente Hengelo heeft voldoende aandacht voor de stikstofproblematiek en legt de focus op projecten waar reeds een vergunning is verleend, zodat de woningbouwproductie voldoende op peil blijft.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024

Ruimtelijk domein

- Sociaal domein
- Schattingen
- Rechtmatigheid
- Update interne beheersing
- Fraude

- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Ruimtelijk domein (2/2)

De parameters zijn evenwichtig en vallen binnen de bandbreedtes

Realisatie verkochte kavels in 2024 wijkt af van de verwachting

In 2024 werden er 21 bouw kavels verkocht voor grondgebonden woningbouw, wat 13 kavels minder is dan verwacht. Er werd € 4,4 miljoen aan grondopbrengsten gerealiseerd uit de verkoop van kavels voor woningen, wat lager is dan de verwachte € 8,4 miljoen. In Broek Noord waren er minder particuliere kavels verkocht dan voorzien, waardoor de opbrengst € 0,6 miljoen onder de verwachting bleef; alle kavels zijn echter in optie. Verschillende locaties zoals Marskant en Dalmeden zagen lagere opbrengsten door vertraagde of mindere verkopen, en de herontwikkeling van de Beckumerstraat en leveringen in Veldwijk Noord zijn uitgesteld of niet gerealiseerd.

Toenemende interesse verbetert het resultaat van Campus Westermaat

Het verwachte resultaat is verbeterd met 2,2 miljoen euro omdat de einddatum van de grondexploitatie is vervroegd van 2034 naar 2030, wat heeft geleid tot lagere financieringskosten. Toenemende interesse in Westermaat Campus heeft de verkorting van de grondexploitatie mogelijk gemaakt. Daarnaast zijn de kavelprijzen verhoogd doordat de 10% afwaartse marge is verwijderd, waardoor de prijzen weer marktconform zijn.

De parameters voor de grondexploitaties zijn evenwichtig ingeschat

De parameters voor de grondexploitaties zijn over het algemeen evenwichtig ingeschat. De waardering van uw grondexploitaties is voor een groot deel afhankelijk van schattingen. Om inzicht te krijgen in de financiële waardering van de grondexploitaties stelt de gemeente Hengelo exploitatieoverzichten op waarin een schatting is opgenomen van de te maken kosten en opbrengsten.

Daarnaast zijn ook de geraamde (nominale) kosten en opbrengsten in de grondexploitaties geactualiseerd per prijspeil 1 januari 2025. Aan deze schattingen liggen diverse parameters en uitgangspunten ten grondslag. Wij hebben de gehanteerde en geactualiseerde uitgangspunten en parameters beoordeeld. De opbrengstenstijging is gebaseerd op de groei van de woningmarkt in 2024. Deze stijging wordt aangedreven door factoren zoals een beperkte woningvoorraad en stijgende lonen waardoor mensen meer te besteden hebben, in combinatie met de aantrekkingskracht van Hengelo als woonplaats.

Er is een relatief lage kostenstijging ten opzichte van andere gemeenten waardoor wij deze aanmerken als optimistisch. De gehanteerde opbrengstenstijging voor woningbouw beschouwen wij als voorzichtig.

Parameter	Beoordeling	2025	2026-2028	2029-2034	2035 en verder
	2025				
Kostenstijging GWW	□	2%	2%	2%	2%
Kostenstijging plankosten	●	4,2%	3%	2%	2%
Opbrengstenstijging woningbouwkavels	◆	Grondprijzen notitie	2%	2%	0%
Opbrengstenstijging bedrijventerreinen	●	Grondprijzen notitie	2% / 0%	2% / 0%	0%
Opbrengstenstijging kantorenkavels	●	Grondprijzen notitie	0%	0%	0%
Rente	●	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024

Ruimtelijk domein

Sociaal domein

Schattingen

Rechtmatigheid

Update interne beheersing

Fraude

Jaarverslag

Speerpunten

Vooruitblik

Onze samenwerking

Bijlagen

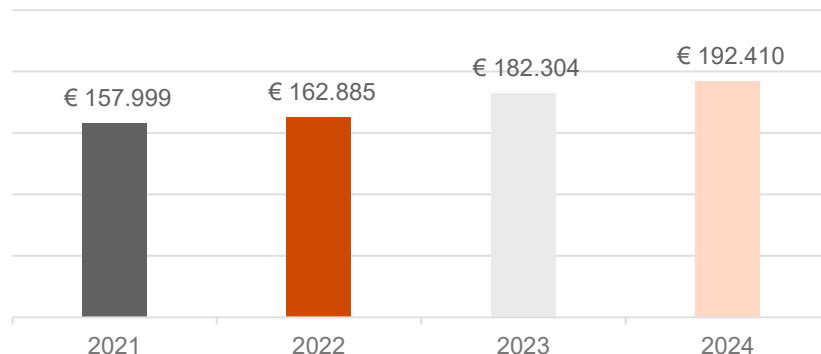
Sociaal domein (1/2)

Lasten in het sociaal domein blijven fors toenemen

De lasten in het sociaal domein zijn opnieuw gestegen ten opzichte van voorgaand jaar, maar wijken beperkt af van de begroting

In 2024 heeft de landelijke trend van een toename in de kosten omtrent het sociaal domein zich ook doorgezet binnen de gemeente Hengelo. De oorzaak hiervan zit in een combinatie van een toename in het aantal zorgbehoevenden en een toename in de complexiteit van de benodigde zorg. In de toename van het aantal zorgbehoevenden is sprake van een stabilisatie. Door de gemeente zijn een aantal jaren al stappen ondernomen om de regie te nemen in de stijging van deze kosten door implementatie van het [transformatieplan](#). De effecten hiervan zijn moeilijk meetbaar als gevolg van de sectorbrede ontwikkeling van de zorgkosten. De ontwikkeling van de zorgkosten is hieronder opgenomen in een grafiek. Ten opzichte van 2021 is een stijging zichtbaar van bijna 22%.

Ontwikkeling lasten in het sociaal domein
(x €1.000)

De ontwikkeling van de zorgkosten blijft ook de komende jaren een belangrijk aandachtspunt mede vanwege de vergrijzing van de bevolking waardoor ook de uitgaven in het kader van de Wmo zullen toenemen. Er wordt daarnaast ten aanzien van Jeugd verwacht dat eerst intensivering nodig is om zorg in de toekomst te verminderen. Het advies van de commissie Van Ark en impact daarvan op de voorjaarsnota van het Rijk is een eerste stap gezet om de tekorten te adresseren. Dit heeft geen impact op de jaarrekening van 2024 en zal worden meegenomen in de begroting richting 2026 en verder.

De lasten in het sociaal domein liggen redelijk in lijn ten opzichte van de begroting. De afwijking in 2024 in programma 6 bedraagt €1,4 miljoen (in 2023: €1,9 miljoen). Sectorbreed zien wij dat gemeenten moeite hebben om deze lasten in te schatten en zijn de afwijkingen ten opzichte van de begroting groter. De gemeente Hengelo lijkt qua voorspellend vermogen hierin stappen te hebben gezet.

Gemeente Hengelo ziet de opgave van de opvang van vluchtelingen en statushouders als een structurele taakstelling

Door de gemeente Hengelo is in 2024 geïnvesteerd in een opvanglocatie aan de Hazenweg om langdurig invulling te geven aan de opvang van vluchtelingen en asielzoekers. Wij hebben de verwerking hiervan in de jaarstukken beoordeeld en vastgesteld dat dit juist is verantwoord. Een aandachtspunt hierbij is om, naast de opvanglocatie, ook kritisch te kijken naar langdurige inkoopcontracten die hiermee samenhangen zoals beveiliging, schoonmaak en onderhoud. De Europese aanbestedingsrichtlijnen dienen hierbij nageleefd te worden. Er zijn in 2024 geen specifieke onrechtmatigheden geïdentificeerd als gevolg hiervan.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Ruimtelijk domein

- Sociaal domein
- Schattingen
- Rechtmatigheid
- Update interne beheersing
- Fraude

- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Sociaal domein (2/2)

Er is in lijn met andere jaren sprake van forse onzekerheden rondom de prestatielevering binnen het sociaal domein

Ook in 2024 blijken er onzekerheden rondom de prestatielevering zorg in natura en pgb

De gemeente Hengelo steunt voor de prestatielevering van zorg in natura volledig op de productieverantwoordingen die zorgaanbieders aanleveren. Het effect hiervan is dat er binnen de zorgkosten sprake is van omvangrijke onzekerheden rondom de prestatielevering. Deze zijn opgenomen in de tabel hiernaast. Dit wordt veroorzaakt doordat zorgaanbieders niet (tijdig) een productieverantwoording bij de gemeente hebben aangeleverd.

Door wijzigingen in de methodiek omtrent het bepalen van de materialiteit is het van belang dat de gemeente stappen onderneemt om enerzijds strenger te sturen op het tijdig ontvangen van de productieverantwoordingen en anderzijds om zelf werkzaamheden uit te voeren om de prestatielevering rondom de kosten in het sociaal domein aan te pakken. Wij bevelen aan om dit op te pakken en onderdeel te maken van de interne beheersing van de gemeente. Handvaten hiervan zijn gepubliceerd met een SDO-notitie van de NBA die door gemeenten toegepast kunnen worden. In deze publicaties zijn onder andere standaardagenda's en templates uitgewerkt voor de vastlegging van gesprekken met zorgaanbieders.

Aanvullend zien wij sectorbreed ook steeds meer gevallen voorkomen van zorgfraudes waarbij zorgaanbieders te veel trajecten aanbieden of tegen te hoge tarieven. Wij hebben dit besproken met de gemeente Hengelo en bij de organisatie zijn hierover geen indicaties bekend. Deze ontwikkeling onderschrijft wel het belang dat de gemeente zelf ook de regie moet nemen op het vaststellen van de prestatielevering.

De lumpsumfinanciering zal er in 2025 naar verwachting ervoor zorgen dat onzekerheden verder afnemen

Vanwege de samenwerking met Stichting Wijkkracht per 1 januari 2025 waarin voor de basisondersteuning afrekening plaatsvindt op basis van lumpsumfinanciering zullen naar verwachting de onzekerheden in het sociaal domein afnemen. Dit wordt veroorzaakt doordat één bedrag wordt beschikt voor het gehele jaar en niet wordt afgerekend op basis van aantal zorgtrajecten maal tarief.

Getrouwheid	2024 (x €1.000)		2023 (x €1.000)	
	Fout	Onzeker	Fout	Onzeker
Jeugdzorg ZiN	-	1.849	4	2.244
Jeugdzorg pgb	3	60	2	64
Wmo ZiN	-	3.051	-	2.865
Wmo pgb	28	539	28	635
Totaal	31	5.499	34	5.808

Tabel: Overzicht van fouten en onzekerheden sociaal domein

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
 - Ruimtelijk domein
 - Sociaal domein
 - Schattingen
 - Rechtmatigheid
 - Update interne beheersing
 - Fraude
- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Schattingen (1/2)

De schattingen van het college nader uitgelicht

Bij het opstellen van de jaarrekening moet het college belangrijke boekhoudkundige schattingen, beoordelingen en aannames toepassen en toelichten. Wij hebben de belangrijkste schattingen, beoordelingen en aannames die door het college zijn gedaan beoordeeld en concluderen dat deze zijn gebaseerd op passende bewijsstukken en goed uitgebalanceerde overwegingen. Onderstaande tabel bevat een overzicht van onze bevindingen met betrekking tot die schattingen en oordelen.

Schatting	Waarde (x €1 miljoen)		Oordeel		Opmerkingen
	2024	2023	2024	2023	
Afschrijvingen van materiële vaste activa	12	11	●	●	Het activabeleid van de gemeente Hengelo ligt ten grondslag aan de wijze van afschrijven op materiële vaste activa. De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn gebruikelijk in de sector.
De waardering van materiële vaste activa	297	284	●	●	De waardering van de strategische gronden is in 2024 voldoende onderbouwd waarbij rekening is gehouden met een intern opgestelde standpunt omtrent de waardering, externe taxaties van gronden en algemene marktontwikkelingen.
De waardering van de grondexploitaties	43	45	●	●	Wij zijn van mening dat de schattingen met betrekking tot de grondexploitaties een betrouwbaar beeld geven van de waardering van uw grondexploitaties. De uitgangspunten die in de berekeningen gehanteerd worden zijn voor zover mogelijk onderbouwd met (markt)rapportages van externe partijen. Zie voor onze observaties met betrekking tot het onderhanden werk ook de observaties met betrekking tot het Ruimtelijk domein .
De waardering van de financiële vaste activa	249	256	●	●	Wij hebben de waardering van uw financiële vaste activa in detail gecontroleerd. Ook de deelnemingen hebben we specifiek gecontroleerd. Wij concluderen dat de inschattingen van het college ten aanzien van deze deelnemingen en (gerelateerde) leningen evenwichtig tot stand zijn gekomen.

■ Controleverschil

■ Optimistisch

● Evenwichtig

◆ Voorzichtig

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
 - Ruimtelijk domein
 - Sociaal domein
 - Schattingen
 - Rechtmatigheid
 - Update interne beheersing
 - Fraude
 - Jaarverslag
 - Speerpunten
 - Vooruitblik
 - Onze samenwerking
 - Bijlagen

Schattingen (2/2)

De schattingen van het college nader uitgelicht

Schatting	Waarde (x €1 miljoen)		Oordeel		Opmerkingen
	2024	2023	2024	2023	
De juistheid en volledigheid van de onderhoudsvoorziening	4	4	●	●	Met betrekking tot de voorziening onderhoud hebben wij geconstateerd dat de onttrekkingen achterblijven op het onderhoudsplan. Het verschil ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt doordat werkzaamheden zijn doorgeschoven als gevolg van tekorten aan personeel en materiaal. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud dat leidt tot kapitaalvernietiging of onveilige situaties.
Voorziening rioolrenovatie	5	6	●	●	Voor de voorziening rioolrenovatie is er sprake van onderbestedingen in de exploitatie en achterlopende investeringen o.a. als het gevolg van ambtelijk capaciteitsgebrek. Wel constateren we een stijging van de investeringen ten opzichte van afgelopen jaar.
De waardering en indexatie van de APPA-voorziening	8	7	●	●	De voorziening voor wethouderspensioenen (APPA) per eind 2024 is onderbouwd door actuariële berekeningen van een externe serviceorganisatie. Gemeente Hengelo heeft de uitgangspunten van het ministerie gebruikt. Daarnaast is de voorziening geïndexeerd met 3,03%. Wij kunnen instemmen met de uitgangspunten die de gemeente Hengelo heeft gehanteerd. Uiterlijk in 2028 zullen naar verwachting de pensioenen van (oud-) wethouders worden overgebracht naar het ABP. Hierdoor zal straks in één keer een uitstroom van middelen plaatsvinden. Het is belangrijk de ontwikkelingen goed te monitoren en tijdig de voorziening mogelijk bij te stellen.
Voorziening oninbaarheid uiteenzettingen (debiteuren)	4	5	●	●	Wij hebben vastgesteld dat de voorziening is gevormd op basis van de beste inschatting die de gemeente kan maken. De grondslagen die zijn gehanteerd zijn geschikt.
Voorziening complexen derden	18	18	●	●	De bepaling van de voorziening voor projecten buiten de gemeentelijke administratie is evenwichtig tot stand gekomen. Tijdens onze werkzaamheden op de waardering van de grondexploitaties zijn geen bijzonderheden voor deze complexen geconstateerd.

■ Controleverschil

■ Optimistisch

● Evenwichtig

◆ Voorzichtig

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Ruimtelijk domein
- Sociaal domein
- Schattingen
- Rechtmatigheid**
- Update interne beheersing
- Fraude
- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Rechtmatigheid

Uw rechtmatigheidsverantwoording voldoet aan de vereisten

Rechtmatigheidsverantwoording van het college voldoet aan de vereisten

Het college legt verantwoording af over de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties via de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Als uw accountant hebben wij de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording meegewogen in ons oordeel over de jaarrekening als geheel (indirect oordeel over de rechtmatigheid). De tekstuele toelichtingen in de rechtmatigheidsverantwoording en paragraaf bedrijfsvoering zijn geupdate naar de kadernota rechtmatigheid van 2024. Er is een bevinding geconstateerd ten aanzien van de classificatie acceptabele/niet-acceptabele afwijkingen.

Het college heeft geen onrechtmatigheden boven de verantwoordingsgrens van €14 miljoen geconstateerd en verklaart daarmee dat de jaarrekening rechtmatig tot stand is gekomen. Een toelichting van de afwijkingen onder de verantwoordingsgrens zijn toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering van het jaarverslag.

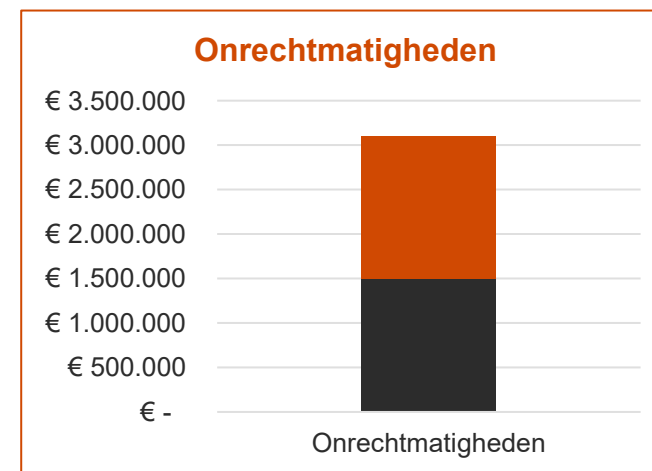
U heeft over 2024 €1,8 miljoen aan begrotingsafwijkingen gerealiseerd. Hiervan is €1,6 miljoen acceptabel en €0,2 miljoen een onacceptabele onrechtmatigheid. Er zijn daarnaast inkopen gedaan welke ten onrechte als subsidie zijn verstrekt ter waarde van €0,4 miljoen.

Observaties ten aanzien van de naleving Europese aanbestedingsrichtlijnen

Ten aanzien van de naleving van aanbestedingsrichtlijnen zijn onrechtmatigheden ter waarde van €0,9 miljoen (in 2023: €6,8 miljoen mede vanwege het opnemen van één groot contract over meerdere jaren) geconstateerd. Van deze onrechtmatigheden ziet dit toe op één doorlopende fout vanuit voorgaand jaar, één nieuw contract en is bij één contract sprake van een onrechtmatigheid als gevolg van een overschrijding van de geraamde contractwaarde.

Sectorbreed is sprake van verschillende discussies omtrent de aanbestedingen van noodopvang van Oekraïners en overschrijdingen van contractwaarden als gevolg van meerwerk. Door de gemeente Hengelo zijn in 2023 de contracten al meerjarig Europees aanbesteed met betrekking tot de opvang van Oekraïners. Voor wat betreft overschrijdingen van contractwaarde is door de organisatie beoordeeld of er sprake is van een wezenlijke wijziging van de initiële opdracht. Dit is niet het geval.

De gemeente heeft gedurende 2024 de interne controle op aanbestedingen verder verdiept en de spendanalyse hierop aangepast. Er is kritischer gekeken naar de onderliggende opdrachten per crediteur in plaats van de gehele spend op crediteurniveau te beoordelen. De afwijkingen ten opzichte van het eigen inkoopbeleid bedragen dit jaar €0,2 miljoen (in 2023: €0,9 miljoen), waardoor sprake is van een verbetering.

■ = Acceptabele onrechtmatigheden
 ■ = Onacceptabele onrechtmatigheden

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024

Ruimtelijk domein

Sociaal domein

Schattingen

Rechtmatigheid

Update interne beheersing

Fraude

Jaarverslag

Speerpunten

Vooruitblik

Onze samenwerking

Bijlagen

Update interne beheersing

Sprake van aandachtsgebieden, maar geen nieuwe hiaten geïdentificeerd in de interne beheersing

Geen nieuwe significante tekortkomingen in de interne beheersing

In onze boardletter, zoals gerapporteerd aan de werkgroep accountancy op 14 december 2024, hebben wij ons beeld gegeven van de interne beheersing van de gemeente Hengelo. Naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole hebben wij geen nieuwe belangrijke aandachtspunten in de interne beheersing geconstateerd uitgezonderd van de specifieke onderwerpen die op deze pagina zijn benoemd.

Geen nieuwe significante tekortkomingen ten aanzien van uw IT-omgeving

Wij zijn op grond van artikel 2:393 lid 4 BW verplicht melding te maken van onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van uw geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze werkzaamheden richten zich op de algemene IT-beheersingsmaatregelen. Wij hebben geen nieuwe bevindingen ten opzichte van de boardletter.

Een actuele ontwikkeling is dat de publieke sector in Nederland wordt geraakt door toegenomen geopolitieke spanningen. In april van 2025 zijn verschillende provincies en gemeenten het doelwit geweest van DDOS-aanvallen, waardoor websites niet toegankelijk waren. De gemeente Hengelo was hier geen onderdeel van, maar de provincie Overijssel bijvoorbeeld wel. Wij onderschrijven het belang dat de gemeente zich moet voorbereiden op meer van dit soort incidenten in de toekomst. Het risico van eventuele cyberaanvallen of hacks is in het jaarverslag van 2024 ook opgenomen als nieuw risico in het weerstandsvermogen.

Uitgebreide rechten HR medewerker vereist uw aandacht

Wij hebben geconstateerd dat één HR-medewerker uitgebreide rechten heeft om zelfstandig salarismutaties door te voeren. Wij hebben de salarismutaties die zijn doorgevoerd door deze medewerker beoordeeld. Tevens hebben we kennis genomen van de werkzaamheden op salarismutaties door de VIC. Hierbij hebben wij geen bijzonderheden geconstateerd maar wij adviseren wel om deze rechten te herzien. Aanbevolen is om functiescheiding voor het doorvoeren van salarismutaties systeemtechnisch af te dwingen.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
 - Ruimtelijk domein
 - Sociaal domein
 - Schattingen
 - Rechtmatigheid
 - Update interne beheersing

Fraude

- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Fraude

Wij hebben specifieke werkzaamheden uitgevoerd op drie frauderisico's

In onze risico-inschatting is geen sprake van wijzigingen ten opzichte van ons controleplan. Voor onze jaarrekeningcontrole zijn de geïdentificeerde frauderisico's als volgt:

- Het risico op het doorbreken van de interne beheersingsmaatregelen door het college c.q. de directie
- Het risico van niet-zakelijke transacties bij grondverkoop
- Het risico dat inkoopcontracten worden gegund aan (bevreemde) partijen, dan wel dat er sprake is van omkoping om een contract te verkrijgen (met het risico op belangenverstrengeling en kickbacks).

In dit kader hebben wij de volgende werkzaamheden uitgevoerd.

Doorbreken interne beheersingsmaatregelen

- Opzet en implementatie van interne beheersmaatregelen geëvalueerd;
- Op basis van risico-analyse en data-analyse verrichten van controles op gemaakte boekingen in de administratie;
- Specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van belangrijke schattingen, specifiek de waardering van grondexploitaties;
- Wij hebben voor organisaties/bedrijven waar collegeleden of de directie een nevenfunctie hebben, vastgesteld of de gemeente inkooptransacties met deze organisaties/bedrijven is aangegaan.

Niet-zakelijke transacties bij grondverkoop

- Opzet en implementatie van interne beheersmaatregelen geëvalueerd;
- Specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van belangrijke schattingen, specifiek de waardering van grondexploitaties;

- Middels deelwaarneming uitvoeren van controles op verkooptransacties in de grondverkoop inclusief of marktconforme prijzen tot stand zijn gekomen en inclusief prestatielevering

Gunning van inkoopcontracten

- Opzet en implementatie van interne beheersmaatregelen geëvalueerd
- Middels deelwaarneming uitvoeren van gegevensgerichte controles op de naleving van aanbestedingsrichtlijnen, het ondertekenen van contracten door bevoegde personen (inclusief betrokkenheid van meerdere personen bij de totstandkoming en of de opdracht is gegund aan de partij die op basis van de gunningscriteria de opdracht had moeten krijgen).
- Middels deelwaarneming beoordeeld of er bij meerwerk van opdrachten de prestatie daadwerkelijk is geleverd.
- Het evalueren van de uitkomsten van de door de organisatie uitgevoerde spendanalyse op de naleving van aanbestedingsrichtlijnen;

Naast deze werkzaamheden hebben wij ook de frauderisicoanalyse van gemeente Hengelo doorgenomen en vergeleken met onze eigen risico-inschatting. Eventueel hebben wij onze risicoanalyse aangevuld.

In onze controle bouwen wij daarnaast jaarlijks een element van onvoorspelbaarheid in. Dit jaar hebben wij werkzaamheden verricht op medewerkers welke betrokken zijn bij het proces inzake subsidieverstrekingen. Wij hebben beoordeeld of er sprake is van nevenfuncties en of er subsidies zijn verstrekt aan deze partijen door de gemeente Hengelo. Hierbij zijn geen indicaties van fraude geconstateerd.

Geen aanwijzingen of signalen van fraude of niet-naleving van wet- en regelgeving geïdentificeerd

Tijdens de controle van de jaarrekening 2024 zijn er geen aanwijzingen van fraude of niet-naleving van wet- en regelgeving onder onze aandacht gekomen.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024

Jaarverslag

Financiële positie

Observaties jaarverslag

Speerpunten

Vooruitblik

Onze samenwerking

Bijlagen

Jaarverslag

In dit hoofdstuk beschrijven we onze visie op de financiële positie en wat ons is opgevallen in relatie tot de informatiewaarde van het jaarverslag.

04

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag

Financiële positie

Observaties jaarverslag

Speerpunten

Vooruitblik

Onze samenwerking

Bijlagen

Financiële positie (1/3)

De kerngetallen laten een verbetering zien ten opzichte van voorgaand jaar

De financiële positie is op dit moment voldoende, maar vraagt de komende jaren wel uw aandacht

Wij hebben uw financiële positie aan de hand van zes kengetallen onder elkaar gezet. Hierbij hebben wij ook de landelijke cijfers gepresenteerd (zie de tabel hiernaast). Het exploitatieresultaat over 2024 is positief. De solvabiliteit van de gemeente Hengelo in 2024 is 20,7% en laat een verbetering van de financiële positie zien ten opzichte van voorgaand jaar. Bij de gemeente Hengelo is sprake van een relatief grote portefeuille aan verstrekte geldleningen aan woningcorporaties, als de solvabiliteit hiervoor gecorrigeerd wordt is sprake van een ratio van 29,6% en is daarmee ruim boven de gestelde signaleringswaarde. Dit geldt ook voor de netto schuldquote gecorrigeerd. Ten opzichte van voorgaand jaar is een lichte verbetering zichtbaar.

Om te beoordelen of de gemeente Hengelo in staat is om in te spelen op de toekomstige risico's is het belangrijk de solvabiliteit te bezien in verhouding tot het weerstandsvermogen en de uitdagingen in de meerjarenbegroting.

De structurele exploitatieruimte betreft een maatstaf voor het verschil tussen de structurele baten en de structurele lasten van de gemeente. Op rekeningbasis, betreft dit 3%. Voor 2025 is de structurele exploitatieruimte ook nog positief, maar vanaf 2026 veranderd deze ruimte conform de beleidsbegroting 2025 in een tekort.

De Voorjaarsnota heeft enige verlichting gebracht (met te ontvangen extra incidentele middelen), maar de structurele financiële situatie blijft onzeker. De financiële gevolgen hiervan zullen door het college ook worden betrokken bij het opstellen van de begroting 2026-2029.

Voor de begroting 2026 worden de opties verder uitgewerkt door het college. Een belangrijk onderdeel hiervan is dat er een aantal (grote) projecten op de gemeente Hengelo afkomt. De gemeente is bezig met inzicht verkrijgen in de investeringsagenda zodat ook vooruit gekeken kan worden waar de prioriteiten moeten liggen, zowel qua financiële positie maar ook in het kader van schaarste en capaciteit.

Landelijk gezien komt een beeld naar voren van interventies die maatschappelijke impact gaan hebben (leefbaarheid, bestaanszekerheid, bepaalde voorzieningen) en op de kwaliteit van de dienstverlening. Ook zien we dat de druk op de organisatie verder gaat toenemen door efficiency doelstellingen. In [dit artikel](#) geven we een aantal adviezen aan raadsleden.

Kengetallen	gemeente Hengelo		Landelijk**	
	2024	2023	2024*	2023
Weerbaarheid				
Solvabiliteit	20,7%	18,4%	35,2%	39,1%
Grondexploitaties	10,1%	11%	7,4%	5,6%
Structurele exploitatieruimte	2,6%	1,3%	2,0%	3,3%
Wendbaarheid				
Nettoschuldquote	94,4%	107,8%	56,5%	37,6%
Nettoschuldquote gecorrigeerd	37,9%	40,2%	51,4%	32,3%
Belastingcapaciteit	85,8%	86,3%	101%	99,7%
* Op basis van de begroting 2024.				
** Bron: https://findo.nl/jive				

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag

Financiële positie

Observaties jaarverslag

Speerpunten

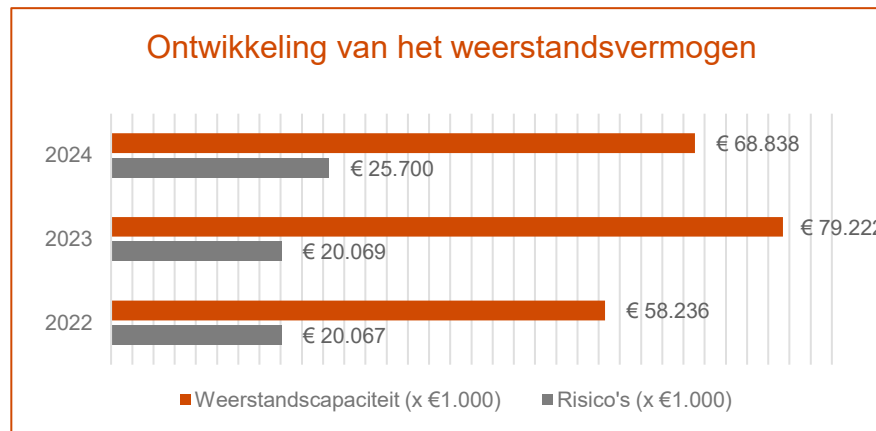
Vooruitblik

Onze samenwerking

Bijlagen

Financiële positie (2/3)

Het weerstandsvermogen is het afgelopen jaar verslechterd

Het weerstandsvermogen is gedaald

De gemeente Hengelo stuurt voor de ratio weerstandsvermogen (beschikbaar/ benodigd) op een waarde van 1,0 of hoger (voldoende). Hierbij wordt het integrale cijfer als uitgangspunt genomen. De ratio over 2024 betreft 2,7 en is daarmee geclassificeerd als uitstekend. Met 2,7 is de integrale ratio weerstandsvermogen verslechterd ten opzichte van voorgaand jaar (in 2023: 3,9). Dit wordt veroorzaakt door respectievelijk een afname van de weerstandscapaciteit en een toename van de risico's.

In de komende jaren wordt een verdere daling van het weerstandsvermogen verwacht als gevolg van het benutten van de algemene reserves ter dekking van incidentele opgaven zoals benoemd in de zomernota, het ingroepad van het transformatieplan en de gebiedsontwikkeling bij KMS.

Ten aanzien van de risico's heeft de gemeente ten opzichte van voorgaand jaar drie nieuwe risico's gerapporteerd, namelijk ten aanzien van de woningbouwopgave, netcongestie en cybercrime. De risico's worden in het jaarverslag niet geconcretiseerd door dit financieel te maken cq. de kans op te nemen.

De toelichtingen omtrent de risico's in het jaarverslag zijn beperkt. Er is 'slechts' een zestal risico's toegelicht in de jaarstukken en deze zijn algemeen van aard (bijvoorbeeld krapte op de arbeidsmarkt, onvoldoende middelen vanuit het rijk, netcongestie). Deze risico's zijn in de basis van toepassing op elke gemeente en zijn niet specifiek gemaakt naar de situatie voor de gemeente Hengelo alsmede de impact wordt niet duidelijk weergegeven. Er zijn daarnaast ook risico's die de gemeente Hengelo niet specifiek toelicht, maar die wij bij andere gemeenten landelijk wel terug zien komen zoals stikstofbeleid, tekorten in het sociaal domein, garantstellingen.

Landelijk gezien is zichtbaar dat onzekerheden voor gemeenten toenemen, mede vanwege het politieke beleid vanuit de rijksoverheid en de tekorten die op termijn gaan ontstaan. Een juiste inschatting van het weerstandsvermogen wordt derhalve in toenemende mate steeds meer relevant om als gemeente (tijdig) te kunnen bijsturen.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag

Financiële positie

Observaties jaarverslag

- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Financiële positie (3/3)

Het resultaat voor reservemutaties van de gemeente Hengelo is positief

Het voorspellend vermogen van de gemeente Hengelo is de afgelopen jaren verbeterd

In 2024 is een positief resultaat behaald van €14,7 miljoen voor mutaties aan reserves. De afwijkingen in het resultaat ten opzichte van de begroting zijn fors. Onderstaand is het resultaat van 2024 voor mutaties aan de reserves ten opzichte van de begroting inzichtelijk gemaakt:

- Primitieve begroting: - €4,7 miljoen (negatief)
- Gewijzigde begroting: €20,4 miljoen (positief)
- Resultaat boekjaar: €14,7 miljoen (positief)

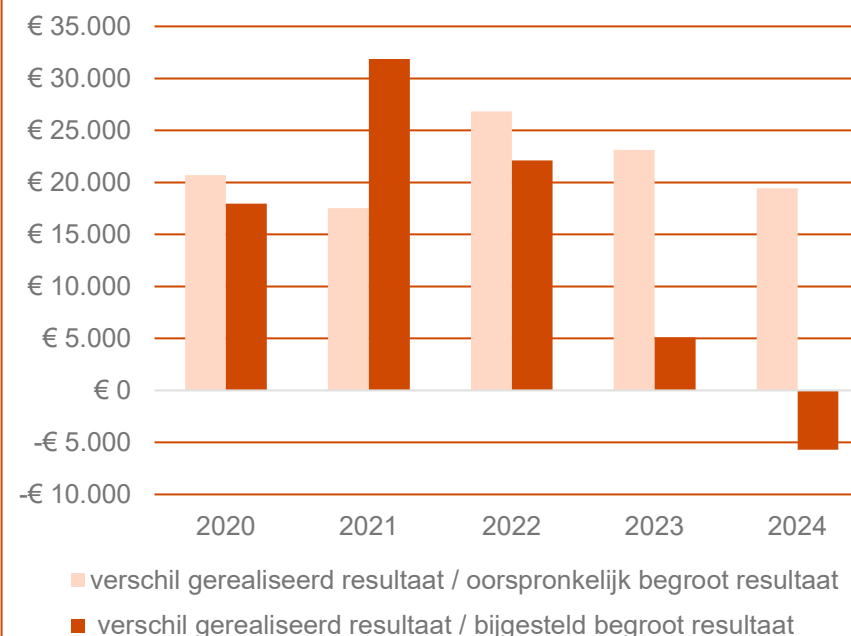
In de grafiek hiernaast zijn de bewegingen opgenomen ten aanzien van het resultaat in de afgelopen jaren. Hierbij is uitgegaan van het resultaat vóór mutaties van de reserves.

Ondanks dat er nog steeds sprake is van behoorlijke forse afwijkingen per jaar is wel zichtbaar dat de afwijkingen kleiner worden en dat daarmee gezegd kan worden dat het voorspellend vermogen van de gemeente Hengelo is verbeterd.

Uit het doornemen van de jaarrekening en de financiële toelichtingen blijkt echter wel dat er ook afwijkingen zijn die mogelijk al eerder in het jaar geconstateerd kunnen worden en op die momenten ook bijgesteld kunnen worden in de begroting. Zo zien we grote afwijkingen op de personeelskosten. Vraag is of deze niet eerder bijgesteld konden worden in de begroting.

Met de toekomstige onzekerheden over de compensatie vanuit het Rijk na 2026 (dan wel 2028 met effecten Voorjaarsnota) is het voorspellend vermogen des te belangrijker geworden. Daarom adviseren wij te blijven investeren in het voorspellend vermogen in de organisatie (inclusief tijdige bijstelling van de begroting en het rapporteren over afwijkingen).

Voorspellend vermogen van de gemeente Hengelo

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Financiële positie

Observaties jaarverslag

- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Observaties jaarverslag (1/2)

De kwaliteit van uw jaarverslag is voldoende

Jaarverslag	Beoordeling	Observaties
Verenigbaarheid jaarrekening en het jaarverslag	●	Wij hebben vastgesteld, op grond van de verkregen informatie in onze controle, dat de jaarrekening en het jaarverslag verenigbaar zijn. In het BBV zijn diverse eisen opgenomen voor de vorm en inhoud van het jaarverslag. Wij hebben vastgesteld dat uw jaarverslag voldoet aan het BBV.
Kwaliteit paragrafen	●	Wij hebben vastgesteld dat alle verplichte informatie in de paragrafen is opgenomen. Daarnaast hebben wij de informatiewaarde van de paragrafen beoordeeld. Deze geven informatie over de realisatie ten opzichte van begroting. De paragrafen geven voldoende inzicht.
Inzicht in fraudepreventiesysteem in paragraaf 'Bedrijfsvoering'	□	Op dit moment biedt uw paragraaf bedrijfsvoering beperkt inzicht in uw fraudepreventiesysteem. Dit is voornamelijk een generieke beschrijving over de te onderkennen interne beheersmaatregelen, maar reflecteren niet specifiek via welke wegen fraude gesignaleerd wordt en hoe dit binnen de organisatie geëscaleerd wordt. De gemeente Hengelo heeft wel specifiek een viertal frauderisico's genoemd in de paragraaf 'Bedrijfsvoering'.
Voldoende inzicht in het vermogen om risico's uit de bedrijfsvoering financieel op te vangen in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing'	□	Wij hebben vastgesteld dat de gemeente Hengelo alle relevante informatie heeft opgenomen in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing'; daarnaast zijn alle relevante ontwikkelingen uit de sector en de impact daarvan op de gemeente Hengelo opgenomen in de toelichting. Wel vinden wij dat de toelichtingen concreter kunnen. De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geven in relatie tot ander gemeenten beperkt inzicht in de kwantificering en impact van de bestaande risico's. Daarnaast zijn de geconstateerde risico's beperkt (slechts zes) en algemeen van aard, maar beperkt specifiek gemaakt naar de situatie in Hengelo.
Informatiewaarde jaarverslag	□	Ons oordeel is gebaseerd op de leesbaarheid, concreetheid en kwaliteit van de analyses. Het jaarverslag is goed leesbaar en ziet er qua opmaak verzorgd uit. Wij zijn van mening dat het jaarverslag de raad de gewenste informatie verschaft per beleidsterrein. In het jaarverslag wordt daarbij ingegaan op de vraag "wat hebben we bereikt/gedaan in 2024". Hierbij wordt vrij veel tekst gebruikt. Hierdoor zijn de activiteiten en eventueel effecten minder goed eruit te halen. Daarbij wordt nog veel ingegaan op activiteiten en in mindere mate op effecten. Zo merken wij op dat in de jaarstukken de totstandkoming van de indicatoren vaak wordt toegelicht, maar dat weinig wordt ingegaan op wat het college vindt van de ontwikkeling in bepaalde getallen (bijvoorbeeld een toename van gevoel van minder veilig en een toename van het aantal verkeersslachtoffers). Dit wordt nu opgenomen in indicatoren, maar wordt niet nader toegelicht. Daarna wordt wel direct ingegaan op alle activiteiten, "wat hebben we daarvoor gedaan". Dit vraagt om een toelichting. Over indicatoren vindt actief het gesprek met de raad plaats om te kijken hoe dit naar de toekomst anders kan worden ingericht.

■ Bevinding □ Voldoende maar voor verbetering vatbaar ● Voldoende

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag

Financiële positie

Observaties jaarverslag

- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Observaties jaarverslag (2/2)

Toelichtingen in de paragraaf bedrijfsvoering inzake rechtmatigheid

Paragraaf bedrijfsvoering	Beoordeling	Observaties
Afwijkingen + maatregelen toegelicht	●	Gemeente Hengelo heeft een toelichting opgenomen ten aanzien van alle afwijkingen in de rechtmatigheidsverantwoording voor zover deze de rapportagegrens overschrijden. Daarnaast zijn de maatregelen toegelicht over hoe deze afwijkingen in de toekomst worden voorkomen
Toelichting geconstateerde fraudes	●	Gemeente Hengelo heeft de geconstateerde fraudes toegelicht en specifiek benoemd hoeveel integriteitsmeldingen zijn gedaan en in hoeverre dit heeft geleid tot integriteits- of fraudekwesties. Dit soort zaken zijn van belang om toe te lichten, aangezien dit ook aangeeft dat dergelijke signalen (tijdig) door de gemeente worden geïdentificeerden dat hierop wordt geacteerd.
Toelichting begrotingsrechtmatigheid	●	Volgens artikel 28 van de BBV dienen overschrijdingen en onderschrijdingen van zowel de baten als de lasten ten opzichte van de begroting na wijziging bij het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te worden toegelicht. Wij hebben vastgesteld dat de toelichting inzake begrotingsrechtmatigheid, na aanpassingen, voldoet aan de vereisten van de BBV. Het college betreft de afwijkende baten en onderschrijdingen van lasten en investeringen die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig zijn gemeld aan de gemeenteraad in de rechtmatigheidsverantwoording. Conform de financiële verordening is melden bij de jaarrekening tijdig en is dit daarmee rechtmatig. Vanzelfsprekend worden ook de overschrijdingen van lasten en investeringen die niet passen binnen het vastgestelde beleid en de criteria uit de financiële verordening beoordeeld. Hieruit volgen een aantal begrotingsonrechtmatigheden die door de gemeente worden toegelicht, waarbij ook aandacht is voor het onderscheid tussen acceptabele en niet-acceptabele afwijkingen conform de financiële verordening.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Speerpunten**
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Speerpunten

Bij de uitvoering van de controle kunt u ons specifieke speerpunten meegeven. Dit hebben we met u besproken in de vergadering van de werkgroep accountancy 26 november 2024. In dit hoofdstuk geven we onze bevindingen over die speerpunten.

06

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Speerpunten**
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Speerpunt 1 (1/3)

Monitoring en begrotingsanalyse rond het transformatieplan sociaal domein

Het transformatieplan sociaal domein is in 2022 door de gemeente Hengelo opgezet en beslaat de coalitieperiode tot en met 2026. Dit speerpunt is een terugkerend onderwerp in 2024 nadat voorgaand jaar is geconcludeerd dat de financiële effecten nog beperkt zichtbaar waren.

Financiële analyse met betrekking tot het sociaal domein

Op de volgende [pagina](#) wordt door ons gereflecteerd op de ontwikkeling in de lasten binnen het sociaal domein. Er is sprake van een forse stijging in deze lasten ten opzichte van voorgaande jaren, dit is ook bij de gemeente Hengelo het geval en volgt daarmee een landelijke trend. Qua capaciteit, aantallen en complexiteit zijn er veel 'verstoringen' die de lastenontwikkeling bepalen. Dit heeft tot gevolg dat niet duidelijk aan te tonen is wat de financiële impact is van het transformatieplan. Door de gemeente is een verdiepende analyse uitgevoerd, waarbij de lasten zijn gecorrigeerd voor prijswijzigingen en voor correctie van de reële tarieven in 2023. Op dit niveau is het volgende zichtbaar:

- In algemene zin wordt in het sociaal domein scherper gestuurd op indicaties die vaak verlengd worden of een langdurige looptijd kennen. Dit leidt zowel inhoudelijk als financieel tot positieve effecten en is wel een getroffen maatregel als gevolg van het transformatieplan.
- Bij de Wmo is sprake van een daling ten aanzien van huishoudelijke ondersteuning. Dit komt enerzijds door personeelstekorten bij zorgaanbieders. Anderzijds is als gevolg van het transformatieplan sprake van anders indiceren waardoor er sprake is van een daling.
- Bij Jeugd is in pleegzorg sprake van een daling, maar dit wordt veroorzaakt door een tekort aan pleegouders en kent niet specifiek een verklaring op basis van getroffen maatregelen uit het transformatieplan.

- Vanuit werk & inkomen is een stijging zichtbaar in loonkostensubsidies en dit is conform de ambities uit het transformatieplan. Hiermee wordt voorkomen dat inwoners thuis zitten, waardoor een reguliere bijstandsuitkering of ondersteuning vanuit de Wmo uitblijven.

Monitoring rondom het transformatieplan

Een belangrijk aandachtspunt dat wij voorgaand jaar in ons accountantsverslag hebben meegegeven betrof de doorontwikkeling van concrete doelstellingen en KPI's. Deze zijn op onderdelen, zoals met externe zorgaanbieders (bijv. Stichting Wijkkracht) ontwikkeld. Interne KPI's zijn beperkt ontwikkeld. In de praktijk is alleen zichtbaar, zoals hiervoor benoemd, dat het nog steeds lastig blijkt om onderscheid te maken tussen autonome ontwikkelingen en de directe gevolgen van projecten binnen het transformatieplan.

Door de organisatie is toegelicht dat in 2025 verder wordt geïnvesteerd in het fundament omtrent informatiemanagement. Er zijn drie lijnen opgetekend waarbij aandacht is voor informatievoorziening, datakwaliteit en datagedreven cultuur. Het is een aandachtspunt dat deze stappen nog niet in de volgende fase zitten kijkend naar de resterende looptijd van het transformatieplan. Vanwege het ontbreken van concrete doelstellingen en KPI's is het voor de gemeente enerzijds lastig om in te schatten in hoeverre het transformatieplan effect heeft gehad en anderzijds is inmiddels de resterende periode om bij te sturen zeer beperkt. Wij bevelen aan om meer prioriteit te geven en te versnellen. Het is daarnaast van belang om intern te evalueren hoe dit in de toekomst eerder opgepakt kan worden. De raad wordt geïnformeerd over de voortgang van het transformatieplan door middel van bijlagen via de reguliere P&C-producten. In de jaarstukken is dit ook toegevoegd. De reflectie is voornamelijk inhoudelijk van aard, maar bevat geen uiteenzetting op de financiële resultaten. Wij adviseren hier meer informatie over op te nemen.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Speerpunten**
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Speerpunt 2 (2/3)

Stijgende omslagrente door investeringen heeft consequenties voor de begroting

Gemeente Hengelo profiteert van lage omslagrente

In de afgelopen jaren heeft de gemeente geprofiteerd van een bijzonder lage omslagrente. Voor 2024 is een percentage van 0,0% van toepassing. De lage rente in de afgelopen jaren heeft ertoe geleid dat de rentelasten op de gemeentelijke bezittingen (activa) relatief beperkt zijn gebleven. Echter, met de ambitie om de lokale infrastructuur en voorzieningen verder te ontwikkelen, zijn er meerdere voorstellen ingediend voor investeringen (ontwikkelingen rondom de KMS-locatie, aankoop van de bioscoop en aankoop opvanglocatie aan de Hazenweg). Deze initiatieven dragen bij aan de groei van het totale gemeentelijke bezit, maar vragen ook om een nauwgezette afweging van de financiële consequenties, zeker gezien het potentieel veranderende renteklimaat.

Mogelijke consequenties voor de begroting

Investerings zijn essentieel voor de groei en ontwikkeling van de gemeente, maar de financiële implicaties van een stijgende omslagrente moeten zorgvuldig worden overwogen. In vergelijking tot andere gemeenten heeft Hengelo een relatief forse positie aan verstrekte leningen, voornamelijk doordat leningen zijn verstrekt aan Welbions. Dit vormt een belangrijke bron van inkomsten en deze zijn ook jaarlijks onderdeel van de begroting. Deze baten helpen om de huidige rentevoet, de omslagrente, laag te houden.

Indien de gemeente deze rentebaten niet ontvangt, leidt dit tot een forse stijging in de omslagrente naar 0,5%. Dit betekent dat de kosten die verbonden zijn aan de rentelasten in de begroting fors toenemen. Concreet stijgen deze uitgaven in dat geval van €0,3 miljoen naar €1,5 miljoen, dit betreft een verhoging van €1,2 miljoen.

Als de omslagrente stijgt naar 1%, verdubbelen de rentelasten nog eens tot €3,0 miljoen. Dit impliceert een stijging van €2,7 miljoen ten opzichte van de huidige situatie.

Momenteel bedraagt de rente op een investering van €1 miljoen slechts €1.000 per jaar, maar bij een omslagrente van 0,5% of 1% stijgen deze kosten respectievelijk naar €5.000 en €10.000 per jaar. In het geval van vijf investeringen van elk €1 miljoen, of één van 5 miljoen euro, kan de totale rentelast bij een hogere rente oplopen tot €25.000 tot €50.000 per jaar. Het is realistisch om aan te nemen dat de omslagrente zal stijgen, gezien de historische context met uitzonderlijk lage rentetarieven. Terwijl gemeente Hengelo nog steeds enige voordelen van deze lage tarieven ervaart, ontstaan er wel uitdagingen in de komende jaren ten aanzien van de investeringsagenda en de verwachte verslechtering van de financiële positie als gevolg van de tekorten die vanaf 2026 gaan ontstaan (effecten Voorjaarsnota nog niet meegenomen, hiermee naar verwachting verschuiving naar 2028). Hierdoor zal het omslagrentepercentage naar alle waarschijnlijkheid stijgen. De vraag ligt niet bij 'of' maar 'hoe snel' deze stijging zal optreden. Gezien deze vooruitzichten is het belangrijk om investeringsbesluiten zorgvuldig te overwegen en prioriteren, met aandacht voor de mogelijke impact voor de financiële positie.

De gemeente heeft op dit moment nog voldoende liquide middelen om investeringen met eigen vermogen te financieren (€0,7 miljoen en rekening-courant positie met het rijk €101,3 miljoen). Echter, gebruik van deze middelen brengen ook (structurele) lasten met zich mee (en minder rentebaten). Met een begroting die structureel onder druk staat, o.a. door minder middelen vanuit het gemeentefonds, blijft het zaak een goede afweging te maken over investeringen die gedaan worden.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Speerpunten**
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Speerpunt 2 (3/3)

Stijgende omslagrente door investeringen heeft consequenties voor de begroting

De leningenportefeuille van de gemeente Hengelo omvat momenteel 61 leningen ter waarde van € 467 miljoen, waarvan 20% de komende vijf jaar afgelost dient te worden door het bereiken van de einddatum. Onderstaand hebben we een overzicht opgenomen van de looptijd van de leningenportefeuille van gemeente Hengelo:

Leningenportefeuille gemeente Hengelo			
Einddatum lening	Aantal leningen	Bedrag	Gemiddelde rente
Binnen 1 jaar	3	€ 26.520.000	2,5%
Tussen 2 en 5 jaar	10	€ 71.400.000	2,8%
Na 5 jaar	48	€ 369.704.157	3,2%
Totaal	61	€ 467.624.157	

In de leningenportefeuille valt tevens op dat bij een aantal leningen sprake is van zeer gunstige rentetarieven (minder dan 1%). De afgelopen jaren zijn de rentes flink toegenomen, waardoor deze rentepercentages in de huidige tijd niet meer marktconform zijn. Dit betekent dat de gemeente Hengelo bij het afsluiten van eventuele nieuwe leningen rekening moet houden met fors hogere rentepercentages.

Dit kan leiden tot hogere kapitaallasten en heeft impact op de begroting. Bij herfinanciering is de kans zeer groot dat de rentepercentages zullen toenemen.

Het is derhalve belangrijk om in het kader van toekomstige investeringen weloverwogen keuzes te maken of vreemd vermogen aangetrokken wordt of gefinancierd kan worden met eigen kapitaal.

Daarnaast geven we de volgende adviezen mee:

- Het goed monitoren van rente ontwikkelingen, waarbij vooruitkijkend op de investeringsagenda eventuele extra rentelasten meegenomen moeten worden in de overwegingen als keuzes worden gemaakt;
- Indien de gemeente voornemens is om toekomstige investeringen te doen waarbij externe financiering wordt aangetrokken, moet deze rentelast opgenomen worden in de begroting;
- Het uitwerken van verschillende scenario's in de Paragraaf 'Financiering', hierbij kan vervolgens de impact van (her)financiering op de kapitaallasten en de omslagrente benoemd worden;
- Het opnemen van het renterisico in de Paragraaf 'Weerstandvermogen en risicobeheersing' en toelichten van de eventuele impact op gemeente Hengelo.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Wet DBA
- Cloudgebruik
- Overige aandachtspunten
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Vooruitblik

In dit hoofdstuk van het verslag bespreken wij de ontwikkelingen die vanaf het jaar 2024 relevant zijn voor uw gemeente.

07

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik

Wet DBA

Cloudgebruik

Overige aandachtspunten

Onze samenwerking

Bijlagen

Ontwikkelingen inzake fiscale aspecten van inhuur

Binnen gemeente Hengelo is voldoende aandacht voor de Wet DBA

Einde handhavingsmoratorium Wet DBA

Per 1 januari 2025 is het handhavingsmoratorium Wet DBA (Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties) beëindigd. Dit betekent dat de Belastingdienst weer kan handhaven op schijnzelfstandigheid met terugwerkende kracht tot 1 januari 2025. In 2025 zal de Belastingdienst bij een correctie nog geen vergrijp- of verzuimboete opleggen indien de gemeente aantoonbaar stappen heeft ondernomen om schijnzelfstandigheid te voorkomen.

In tegenstelling tot eerdere berichten geeft de Belastingdienst aan dat alle lopende en goedgekeurde modelovereenkomsten tot eind 2029 kunnen worden gebruikt. Nieuwe overeenkomsten worden niet meer getoetst. Het werken met een modelovereenkomst biedt enkel zekerheid als ook wordt gewerkt volgens de bepalingen uit de modelovereenkomst.

De Belastingdienst heeft het formulier 'Verzoek vooroverleg beoordeling arbeidsrelatie' gepubliceerd waarmee je als opdrachtgever een vooroverleg kan opstarten ter beoordeling van één specifieke arbeidsrelatie. Vooroverleg kan leiden tot een standpuntbepaling van de Belastingdienst of tot een vaststellingsovereenkomst over de arbeidsrelatie. Het is belangrijk een goede risico-inventarisatie uit te voeren, mogelijk contracten af te bouwen en beheersmaatregelen in de gehele organisatie in te voeren (inclusief het vergroten van het bewustzijn) waarbij wordt getoetst of wordt voldaan aan de Wet DBA.

In het eerste kwartaal van 2024 is het nieuwe wetsvoorstel Verduidelijking Beoordeling Arbeidsrelaties (VBAR) omtrent het werken met zelfstandigen naar de Raad van State gestuurd. Vanaf 1 januari 2026 zal de VBAR naar verwachting in werking treden en beoogt het meer duidelijkheid te geven over wanneer iemand in dienstbetrekking werkt. Ook komt er een rechtsvermoeden onder de VBAR. Eenieder die tegen een beloning van niet meer dan €33

(exclusief btw) per uur arbeid verricht, kan dit rechtsvermoeden invoeren. Dit rechtsvermoeden geldt in beginsel civielrechtelijk, maar indien dit civielrechtelijk wordt gevolgd werkt dit door naar fiscaliteit en sociale zekerheid.

Inhuur bij de gemeente Hengelo

Binnen gemeente Hengelo is er aandacht voor de inzet van tijdelijke medewerkers. Wij hebben de ontwikkelingen omtrent de Wet DBA besproken met uw organisatie. In januari 2025 is door het team HRM een memo gedeeld met aangescherpte richtlijnen omtrent externe inhuur.

In de praktijk wordt het ZZP-bestand gemonitord binnen de gemeente. Inhuur vindt plaats via een vast aantal aanbestede partijen. De gemeente ontvangt overzichten van deze partijen met de betreffende inhuur in een periode. Door het periodiek uitvoeren van analyses hierop worden eventuele indicaties van schijnzelfstandigheid gesignaleerd. Tevens signaleren HR-adviseurs wanneer er buiten de aanbestede partijen wordt ingehuurd. Daarnaast adviseren zij bij de inzet van inhuur en wordt beoordeeld of er sprake is van een juiste juridische inzet. Ten aanzien van de intrede van Wet DBA zien wij de volgende aandachtspunten:

- Let er bij het aangaan van nieuwe contracten en het verlengen van contracten op dat dit voldoet aan de wettelijke eisen.
- Vergroot het bewustzijn bij managers in de eerste lijn, met name bij vacante functies die schaars zijn, zoals planeconomen.
- Richt controles in de derde lijn in om te waarborgen dat wordt voldaan aan de wettelijke eisen.

Tijdelijke medewerkers van totaal per 28 april 2025
Betreft totale tijdelijke medewerkers (126), hierin zijn 20 ZZP'ers opgenomen.

16%

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Wet DBA
- Cloudgebruik**
- Overige aandachtspunten
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Cloudgebruik

Gemeente Hengelo finaliseert cloudstrategie voor toekomstig gebruik

Onderzoek Algemene Rekenkamer

Overheden maken steeds meer gebruik van clouddiensten. De cloud biedt kansen in het verbeteren van de bedrijfsvoering en/of de dienstverlening. De cloud brengt echter ook risico's met zich mee. De Algemene Rekenkamer heeft een [onderzoek](#) uitgevoerd naar het gebruik van clouddiensten bij het Rijk. Het onderzoek bestempelt het gebruik van de cloud door het Rijk als zorgelijk en trekt 3 belangrijkste conclusies:

1. Het Rijk heeft beperkt zicht op clouddiensten.
2. Het Rijk maakt onvoldoende strategische risicoafwegingen.
3. Het Rijk waarborgt onvoldoende de principes (digitale) soevereiniteit, continuïteit van de dienstverlening en de gegevensbescherming

Wij hebben voor de vijf belangrijkste risico's genoemd in het onderzoek onze observaties voor gemeente Hengelo gedeeld in de tabel aan de rechterkant.

Voldoende aandacht voor toekomstige cloudgebruik

De gemeente Hengelo maakt gebruik van clouddiensten. Voor toekomstige inzet wordt momenteel een cloudstrategie opgesteld waarbij aandacht is voor doelarchitectuur, aansluitvoorwaarden en richtlijnen. Op deze manier wil de gemeente de regie houden op het gebruik van clouddiensten. Wij concluderen dat de gemeente voldoende aandacht heeft voor de inzet van clouddiensten in de toekomst en de risico's die daaraan gekoppeld zijn.

Risico	Observaties gemeente Hengelo
Afhankelijkheid van leveranciers	Gemeente Hengelo erkent dat afhankelijkheid van leveranciers soms onvermijdelijk is. Door strategisch leveranciersmanagement en een samenwerking met andere gemeenten en de VNG worden risico's beheerst. Er is gekozen voor Microsoft-productiviteitsoplossingen via VNG-contracten waarbij contractmanagers gekoppeld worden aan grote contracten.
Toegang statelijke actoren	De gemeente weert apps zoals DeepSeek en Tiktok, evenals apps uit landen met een cyberoffensief programma van het netwerk. Dit is in lijn met het beleid van het Rijk en IBD. SaaS-diensten zijn via het Regionaal Knooppunt aangesloten, waardoor met 2Secure in het dataverkeer tijdig onregelmatigheden kunnen worden gedetecteerd.
Continuïteit dienstverlening	Om continuïteit te waarborgen, wordt de voorkeur gegeven aan on-premises gebruik boven cloudoplossingen wanneer beide even geschikt zijn; daarom staan de kritische applicaties lokaal en blijft de lokale Active Directory leidend. Het serverpark, verdeeld over twee locaties in Hengelo en Oldenzaal, kan in geval van een storing op beperkte capaciteit blijven werken. Daarnaast wordt van SaaS-leveranciers een minimale beschikbaarheid en duidelijke onderhoudsvensters geëist.
Gegevensbescherming	Om gegevensbescherming te verbeteren, voert Hengelo DPIA's (Data Protection Impact Assessments) uit tijdens het software-inkoopproces, waarbij extra hulp in 2025 de huidige achterstanden bij Privacy Officers moet oplossen. De gemeente sluit verwerkersovereenkomsten met SaaS-leveranciers en maken duidelijke afspraken over privacy, datakoppelingen, en eigenaarschap. Hengelo rolt MS Teams, M365, en Generatieve AI gecontroleerd uit met eerst informatiebeheerplannen en biedt vervolgens trainingen aan personeel aan conform deze beleidskaders.
Kennis en kunde	Er is beleid ontwikkeld voor het verantwoord gebruik van clouddiensten, waarbij binnen de I&IT-afdeling veel aandacht wordt besteed aan het vergroten van kennis over M365-producten en Azure beheer. Buiten de I&IT-afdeling blijft er een risico bestaan omtrent het gebrek aan kennis over clouddienstenrisico's, waarvoor I-adviseurs betrokken worden om dit te adresseren en te integreren in aanschaftrajecten.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Wet DBA
- Cloudgebruik
- Overige aandachtspunten**
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Belangrijke aandachtspunten komend jaar

Wijziging maximale materialiteit met ingang van 2025

Wijziging van het BBV en Bado definitief geworden met ingang van boekjaar 2025

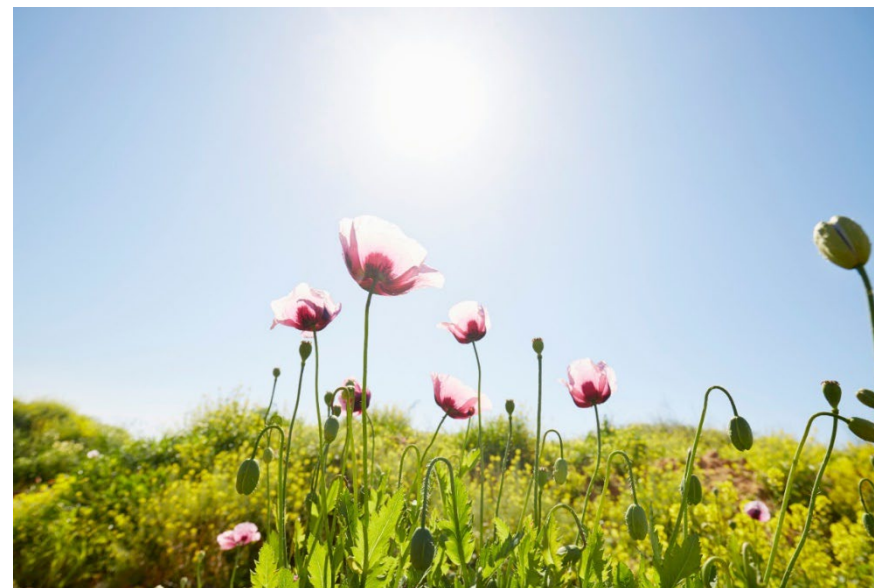
Het Ministerie van BZK heeft artikel 2 van het Bado met betrekking tot de materialiteit gewijzigd. De maximale materialiteit is met ingang van 2025 gewijzigd naar 2% van de totale lasten exclusief de toevoegingen aan de reserves en zal betrekking hebben op afwijkingen en onzekerheden samen. [Hier](#) hebben we inzichtelijk gemaakt wat dat op basis van de 2024 cijfers voor u betekent.

De verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording kent een mogelijke range van 0-2% (met dezelfde omvangsbasis). Wij adviseren deze grens gelijk te stellen met de materialiteit voor de (interne) controle en tijdig de financiële verordening aan te passen aan de nieuwe wetgeving.

Overigens is met deze wetgeving ook de rechtmatigheidsverantwoording (eindelijk) formeel onderdeel van het BBV en daarmee de jaarstukken.

De wijziging betekent een verlichting voor de (interne) controledruk

In het controleplan 2024 zijn wij reeds ingegaan op de mogelijk impact. Samengevat betekent de wijziging van de materialiteit een aanpassing van de diepgang van de (interne) controle: het aantal posten en stromen die in de reikwijdte vallen van de (interne) controle neemt af, het aantal deelwaarnemingen van gegevensgerichte werkzaamheden kan over het algemeen verminderen tenzij het aantal fouten en onzekerheden dichtbij de materialiteitsgrens komt. In het controleplan 2025 zullen we de impact voor uw gemeente concreet uitwerken.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking**
- Bijlagen

Onze samenwerking

In dit hoofdstuk beschrijven we hoe wij hebben samengewerkt met u en uw medewerkers. Daarnaast presenteren wij een overzicht van het aantal uren dat er is gewerkt aan de controle.

08

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking**
- Bijlagen

Onze samenwerking

We hebben een constructieve samenwerking ervaren tijdens het controleproces

Onze reflectie op het proces van de jaarrekeningcontrole

Wij hebben een constructieve samenwerking ervaren en de communicatie is open en duidelijk. Aangezien we voortdurend streven naar een verbetering van het controleproces en onze dienstverlening, evalueren we het proces graag op korte termijn met de organisatie.

De samenwerking tussen de afdeling financiën, de VIC en PwC is wederom goed verlopen. Met de organisatie hebben we twee keer per week een statusoverleg en is voorafgaand een wekelijkse planning gedeeld, dit droeg bij aan een gestructureerd proces en heeft geleid tot tijdige oplevering. Binnen de organisatie is een aantal vaste aanspreekpunten betrokken die onze vragen in de organisatie uitzetten. De communicatielijnen zijn hierdoor kort en bij onduidelijkheden weten we elkaar te vinden. Dit proces verloopt goed. De organisatie communiceert over het algemeen proactief over bijzonderheden in de jaarrekening.

Over het algemeen kijken wij positief terug op het jaarrekeningtraject. Wel zijn er aspecten die verbeterd kunnen worden, zoals de onaangekondigde wijziging in de opzet van de spendanalyse ten behoeve van de controle van aanbestedingen. Ook de analyse omtrent de begrotingsrechtmatigheid was bij initiële oplevering niet voldoende en moest dit herzien worden.

Geen bevindingen te melden rondom onafhankelijkheid

Wij hebben onze naleving van externe normen en ons wereldwijde onafhankelijkheidsbeleid met betrekking tot onze dienstverlening in 2024 bewaakt en bevestigen dat wij aan deze onafhankelijkheidsvereisten hebben voldaan en voldoen.

Overzicht van de gemaakte uren

De controle van de jaarrekening van de gemeente Hengelo vereist voldoende tijd en aandacht van de teamleden van het juiste niveau voor inhoudelijke werkzaamheden, beoordeling en begeleiding. In overeenstemming met de maatregelen die zijn beschreven in het rapport *In het publiek belang* geven wij hieronder een overzicht van de uren die we hebben besteed aan de controle van het lopende jaar van de gemeente Hengelo. De extra gemaakte uren ten opzichte van de planning hebben met name betrekking op de extra controlewerkzaamheden omtrent de splitsing van Dalmeden, aanbestedingen door een gewijzigde spendanalyse en de begrotingsrechtmatigheid.

In het afgelopen jaar is daarnaast door ons meegelezen op verschillende complexiteiten die nog beperkt een weerslag kennen in de jaarrekening van 2024, zoals KMS en zonnepark De Boelderhoek. Dit heeft ook geleid tot een aanvullende urenbesteding.

Categorie	Totaal aantal geplande uren	%	Totaal aantal feitelijke uren	%
Partner/director	100	5	125	6
(Senior) manager	200	11	260	13
Overig personeel*	1.500	83	1.595	81
Totaal	1.800	100	1.980	100

* 'Overig personeel' bestaat uit onze medewerkers en uitbestede uren.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen**
 - SiSa
 - Wet normering topinkomens
 - Materialiteit

Bijlagen

In de eerste bijlage beschrijven we de uitkomsten van de werkzaamheden ten aanzien van de SiSa-bijlage. Daarna staan we stil bij onze controle van de WNT-verantwoording. Tot slot lichten we de materialiteit toe.

09

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

SiSa

Wet normering topinkomens

Materialiteit

SiSa

Geen bevindingen in de SiSa-bijlage

Wij hebben in onze controle specifieke werkzaamheden verricht om een oordeel te kunnen geven over de getrouwheid en rechtmatigheid van de financiële verantwoordingsinformatie in de SiSa-bijlage bij de jaarrekening 2024. In 2024 zijn de SiSa-regelingen licht afgenomen. In totaal waren er in 2024 41 regelingen, ten opzichte van 43 regelingen in 2023. We zien een verbetering in de kwaliteit van oplevering van SiSa-verantwoordingen ten opzichte van voorgaand jaar, waarbij voornamelijk ten aanzien van het aspect prestatielevering vervolgvragen gesteld moeten worden.

Voor de bevindingen uit onze controle gelden op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) zwaardere rapporteringstoleranties dan voor andere onderdelen van de reguliere jaarrekening.

De rapporteringstolerantie is per specifieke uitkering:

- €12.500 indien de omvangsbasis kleiner dan of gelijk is aan €125.000;
- 10% indien de omvangsbasis groter dan €125.000 en kleiner dan of gelijk is aan €1.000.000;
- €125.000 indien de omvangsbasis groter is dan €1.000.000.

De rapporteringstolerantie heeft geen consequenties voor de omvang en aard van de controle van specifieke uitkeringen. In de [volgende tabel](#) hebben wij onze bevindingen per specifieke uitkering opgenomen. Uit onze controlewerkzaamheden komen geen materiële afwijkingen naar voren. Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2024 vastgesteld.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

SiSa

Wet normering topinkomens

Materialiteit

Bevindingen per SiSa-regeling

Nr.	Regeling/indicator	Naam specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
1	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2	C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
3	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
4	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
5	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
6	D21	Specifieke uitkering impuls jongerencultuur	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
7	E104	Specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
8	E113	Tijdelijke regeling uitkering bodemopgaven 2024-2030	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
9	E103B	Tijdelijke stimuleringsregeling slim, veilig, doelmatig en duurzaam gebruik van mobiliteitsinfrastructuur 2023-2027	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
10	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Uit onze controlewerkzaamheden komen geen materiële afwijkingen naar voren. Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2024 vastgesteld.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

SiSa

Wet normering topinkomens

Materialiteit

Bevindingen per SiSa-regeling

Nr.	Regeling/indicator	Naam specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
11	E81	Specifieke uitkering Regeling specifieke uitkering OV-ambassadeurprojecten 2022.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
12	E83	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2022	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
13	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
14	E85	Tijdelijke regeling specifieke uitkeringen intelligente verkeersregelininstallaties	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
15	E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
16	E97	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2023 (nieuw)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
17	F20	Regeling specifieke uitkering Impulsaanpak winkelgebieden	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
18	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	G2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T_gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Uit onze controlewerkzaamheden komen geen materiële afwijkingen naar voren. Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2024 vastgesteld.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

SiSa

Wet normering topinkomens

Materialiteit

Bevindingen per SiSa-regeling

Nr..	Regeling/indicator	Naam specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
19	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	G3	BBZ vóór 2020 – Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	G3	BBZ vóór 2020 – Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	G3	BBZ vóór 2020 – Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkings BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	G3	BBZ vóór 2020 – Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkings BOB in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Uit onze controlewerkzaamheden komen geen materiële afwijkingen naar voren. Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2024 vastgesteld.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

SiSa

Wet normering topinkomens

Materialiteit

Bevindingen per SiSa-regeling

Nr.	Regeling/indicator	Naam specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/ onzekerheid
20	G3	BBZ vanaf 2020 – Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeenteraad 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	G4	Tozo 2 gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	G4	Tozo 3 gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	G4	Tozo 4 gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	G4	Tozo 5 gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T_gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T_gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Uit onze controlewerkzaamheden komen geen materiële afwijkingen naar voren. Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2024 vastgesteld.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

SiSa

Wet normering topinkomens

Materialiteit

Bevindingen per SiSa-regeling

Nr.	Regeling/indicator	Naam specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
21	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
22	G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_ gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2024			
23	G13	Besteding/baten onderwijsroute gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	G13	Bestedingen/baten overige voorzieningen_ gemeentedeel 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
24	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
25	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
26	H37	Regeling specifieke uitkering niet beoogde kosten jeugdzorg vanwege verblijf in gemeente (nieuw)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
27	H4	Specifieke uitkering stimulering sport	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
28	J9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Uit onze controlewerkzaamheden komen geen materiële afwijkingen naar voren. Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2024 vastgesteld.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen

SiSa

Wet normering topinkomens

Materialiteit

Bevindingen per SiSa-regeling

Nr.	Regeling/indicator	Naam specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
29	J32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
30	J41B	Specifieke uitkering Regeling flexibele inzet woningbouw (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
31	J55	Aanpak energiearmoede	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
32	J56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
33	J68	Regeling specifieke uitkering vergunninghouders	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
34	J85	Stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
35	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
36	J95	Regeling specifieke uitkering regionale structuur Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
37	J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
38	J209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
39	J210B	Meerjarige regeling specifieke uitkering Regeling flexibele inzet woningbouw	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
40	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
41	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Uit onze controlewerkzaamheden komen geen materiële afwijkingen naar voren. Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2024 vastgesteld.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen
- SiSa

Wet normering topinkomens

Materialiteit

Wet normering topinkomens

De bezoldiging van uw topfunctionarissen is juist verantwoord in de WNT-bijlage

Geen controlebevindingen in de WNT-verantwoording 2024

Als onderdeel van onze controle hebben wij de naleving van de Wet normering topinkomens ('WNT') gecontroleerd. Hierbij zijn geen controlebevindingen geconstateerd. Op grond van de wet zijn de griffier en de gemeentesecretaris aangewezen als topfunctionaris. Hun bezoldiging is juist en volledig verantwoord in de bijlage WNT in uw jaarstukken.

Wilt u meer weten over de WNT? Kijkt u dan op: <https://www.topinkomens.nl>.

De WNT is in 2024 beperkt gewijzigd

In 2024 is er voor de WNT weinig gewijzigd ten opzichte van 2023. Wel zijn de bedragen geïndexeerd op basis van de loonontwikkeling in de sector overheid. De wettelijke maximale bezoldiging voor topfunctionarissen is aangepast van €223.000 in 2023 naar €233.000 in 2024.

De aandachtspunten voor de WNT-verantwoording 2024 uitgelicht

Daarnaast waren de volgende aandachtspunten mogelijk relevant voor de WNT-verantwoording 2024 van de gemeente Hengelo:

- Als een van de topfunctionarissen ook nog een bezoldiging op andere gronden dan de topfunctie krijgt, dan had er mogelijk een extra overzicht in de WNT-verantwoording opgenomen moeten worden. Voor de gemeente Hengelo is dit niet van toepassing gebleken.
- Als de gemeente niet-topfunctionarissen in dienstbetrekking zou hebben die in 2024 méér bezoldiging ontvingen dan hun deeltijdfactor maal €233.000, dan hadden deze (op functie) als 'overige functionarissen' in de WNT-verantwoording opgenomen moeten worden. Voor de gemeente Hengelo is dit niet van toepassing gebleken.

Bijlage WNT

U hebt twee topfunctionarissen verantwoord in de jaarrekening 2024.

De topfunctionarissen zijn beiden in loondienst.

U hebt in 2024 geen ontslagvergoedingen boven de WNT-grens uitgekeerd.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Speerpunten
- Vooruitblik
- Onze samenwerking
- Bijlagen
- SiSa
- Wet normering topinkomens
- Materialiteit**

Materialiteit

De materialiteit is gedurende de controle toegenomen

De gehanteerde materialiteit is €4,69 miljoen

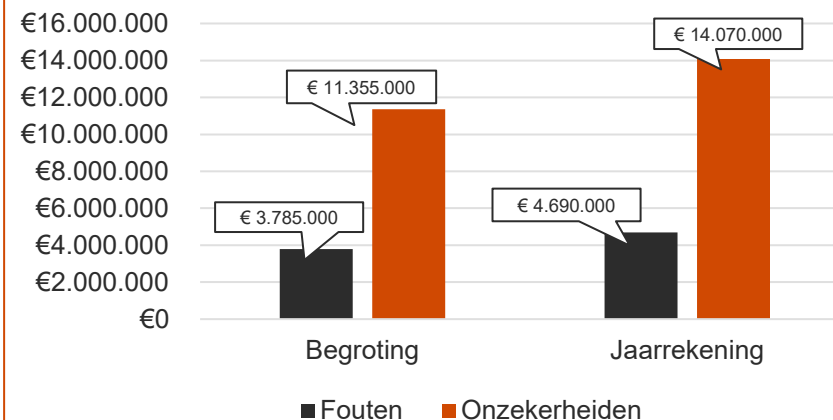
De reikwijdte van onze controle wordt beïnvloed door het toepassen van materialiteit. Het begrip 'materieel' wordt toegelicht in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening' in onze controleverklaring. Afwijkingen worden als materieel beschouwd wanneer redelijkerwijs kan worden verwacht dat ze, elk afzonderlijk of in totaal, gevolgen kunnen hebben voor de economische beslissingen die gebruikers op grond van de jaarrekening nemen.

In het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) zijn de goedkeuringstoleranties bepaald die de accountant ten behoeve van de oordeelsvorming over de jaarrekening van de gemeente hanteert. De totale werkelijke kosten van de gemeente, inclusief de toevoegingen aan de bestemmingsreserves, vormen de totale werkelijke kosten van de gemeente. De materialiteit bepaalt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en het effect van vastgestelde afwijkingen op onze verklaring.

Virtuele uitkomst controle met aangepaste materialiteit

Op 16 april 2025 heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties besloten om artikel 2 van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden ('Bado') met betrekking tot de materialiteit te wijzigen. De maximale materialiteit is daarmee met ingang van boekjaar 2025 gewijzigd naar 2% van de totale lasten **exclusief** de toevoegingen aan de reserves en zal betrekking hebben op afwijkingen en onzekerheden samen. In het figuur hiernaast hebben wij met een rode stippellijn aangegeven wat de bevindingen in 2024 hadden betekend op basis van de aangepaste materialiteit. Op basis van de verwachte aanpassingen in de materialiteit had gemeente Hengelo virtueel ook een goedkeurende controleverklaring gekregen, maar bevinden de ongecorrigeerde controleverschillen zich wel aan de bovenkant van de bandbreedte.

Materialiteit jaarrekening t.o.v. begroting

Ontwikkeling van de materialiteit

